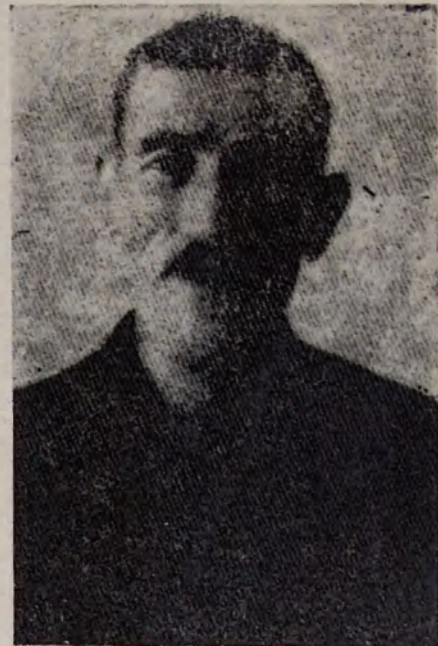

1	2	3	4	5
11(1603)	FG: 5749—5750	Վարդենիս < Դիաղին	1974	Կարինե Բարսեղյան
12(1603)	FG: 5755—5756	Մարտունի < Մուշ	1976	Սուրեն Զովհաննիսյան
բ. 1(1604)—	FG: 5703—5706, 5713—5720	— 3 —	— 3 —	— 3 —
52(1654)				
դ. 1(1655)—	FG: 5733—5736, 5669—5702	— 3 —	— 3 —	— 3 —
18(1672)				

ԲԱՆԱՍԱՑՆԵՐԻ ԿՆԵՍԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կարինե Ասատուրի Բարսեղյան—ծնվել է 1905 թ. Բասարզեղում (ներկայումս՝ Վարդենիս), արհեստավորի ընտանիքում։ Նախնիները Արևմտյան Հայաստանի Դիաղին գյուղաքաղաքից են, զաղթել են 1828 թ.։ Ասացողն օժաված է լավ հիշողությամբ և զեղեցիկ ձայնով, պամում և երգում է իր նախնիներից լսած հեքիաթներն ու երգերը։ Նա մեղ հաղորդել է նաև ըրգմամբով բանահյուսական մանր ժանրի ստեղծագործություններ՝ առած-ասացվածքներ, հանելուկներ, զարմանքներ, ինչպես նաև աղջկայական արժեքներ կայացնող որոշ նյութեր՝ Ալաշկերտի, Դիաղինի հարսանիք, ծննդյան և մահվան ծեսերին վերաբերող արժեքավոր տեղեկություններ և այլն։

Բարսեղ (Բասո) Մնացականի Բարսեղյան—ծնվել է 1903 թ. Բասարզեղում, ընտանիքում, ընտանիքում։ Նախնիները զաղթել են Դիաղինի գյուղաքաղաքից։ Հայրենական պատերազմին, վերադարձել է մինչև կյանքի վերջը (1973 թ. հոկտեմբեր) ապրել և աշխատել է Բասարզեղում։ Շրջանի ճանաչված և սիրված հեքիաթասացն էր և համընդհանուր հարգանք էր վայելում։ Դյուղի բնակիչները ոչ միայն հավաքվում էին նրա մոտ, այլև հրավիրում էին նրան իրենց օգաները լսելու վարպետ հեքիաթասացին։ Նա փայլում էր, նախ, ըրգմաքանակ նյութի իմացությամբ և ապա ավանդական վիպասացի մեծ շնորհքով։

Հայկազ Մկրտչյան—ծնվել է 1903 թ. Մարտունիում, «Իմ պապեր դադթած ա Մանկասար դյուլից, Աստուճա ծրուերը լսած եմ Եղոյ Արշակից հլա էրեխա ժամանակ, սովորած եմ էնորից ու Լա էլ սեսել Լմ պաամենլաւ Այս վիպասացը մեղ հաղորդել է նաեւ այլ ընուլթի արժեքավոր բանահայտական նյութեր:

Հովհաննէս Սահրաղի Վրթոյան—ծնվել է 1903 թ. Մարտունիում: Նախնիները Ալաշկերտի Բաթնոս գյուղից Լնու Խնչպեա ինքն է վկայում, «էս բոլոր պատմութեններ լսած եմ մեր զոքերուց, իմ պապուց, էնի հլա Բաթնոս հնլած ժամանակ, կըսին, կպատմէր Աստնա ծուերի պատմութենաւ Օժտոված լինելով պատմելու, հաղորդելու հանգարա ու վիպական ուսով, համազրուղացիները նրան շուսաւս դանդաղա էին կոչում: Հատկապէս համազրուղացի Հայկազ Մկրտչյանի հետ համատեղ նա պսնեղ և ղեղեցիկ պատմում էր «Աստնա ծրուերը»: Նա իր մահկանացուն կնքեց 75 տարեկան հասակում:

Մարուայա Երվանդի Մելքոնյան—ծնվել է 1910 թ. Ներքին Ղարաւնլուում: Նախնիները դադթել են 1928—29թթ. Ալաշկերտից: Աշխատել է բանվոր, բուժքույր և բրիգադիր, այժմ թոշակաւու է: Մեր հարցին, թե ռումից է լսել մեր ժողովրդական վեպը, նա պատասխանեց. «Աստնա ծուերը սովորել եմ անդրադետ հորիցս, նա էլ լսել է յուր պապերից...»:

Գեղամ Մավչուքի Ավետիսյան—ծնվել է Մարառուհիում 1880 թ. չքավոր հողագործ գյուղացու ընտանիքում։ Վաղ հասակում զբիվելով տնտեսությունից, գտնում է ավելի ինքնամիտ՝ ու խորախորհուրդ։ Նախնիները զաղթել են Արևմտյան Հայաստանի Ալաշկերտի գավառի Մանգասար գյուղից։ Ասացողն օժտված էր զեղեցիկ ձայնով, լավ հիշողությամբ, պատմելու վիսյական ավանդական ոճով։ Գեղամ Ավետիսյանից զրի են առնված ռազմաթիվ հեքիաթներ, «Վաթսուխինգ խեքիաթ գինամ,—ասում էր ռանասացը,—մեկ մեկու շերկնա...» և իրավամբ նրա հաղորդած նյութերը, լինեն գրանք հեքիաթ կամ զրույց, վեպ թե առակ, աչքի են ընկնում իրենց ընգծված ավանդականությամբ և նաշունչ ոգով։

Շնորհաշատ ռանասուցն իր մահկանացուն կնքեց 1978 թ.։

Շուշիկ Գեղամի Ավետիսյան—ծնվել է Մարառուհիում 1912 թ.։ Նախնիները Արևմտյան Հայաստանի Ալաշկերտ գավառի Մանգասար գյուղի վերարնակիչներ են։ Պատմելու և երգելու շնորհքը ժառանգել է իր ռազմաշնորհ հորից՝ Գեղամ Ավետիսյանից, որի ձայնակցությամբ հաճախ երգում էր ժողովրդական երգեր, խաղիկներ (շան-գյուլումներ)։

Սուրբի Ավետիսի Հովհաննիսյան—ծնվել է Մարառուհի շրջանի Վերին Ղարանլուղ (այժմ՝ Գեղհովիտ) գյուղում 1910 թ., հողագործի ընտանիքում։ Որը մանկությունը և լարթաշ կյանքը իրենց կնքեն ին գրել այս ասացողի երդացանկի վրա. երգում էր թախծալի երդեր, խաղիկներ։ Անձ ոգևորությամբ և սիրով էր հաղորդում իմացած հնագույն նյութը։ Նախնիները արևմտյան Հայաստանի Մուշ գավառից են։